

**Оцінка впливу на навколишнє природне середовище  
запланованої господарської діяльності  
ВП НУБіП України «Боярська ЛДС»  
на 2021 рік**

**м. Боярка – 2021 р.**

## ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Відомості про підприємство.....	6
1.1. Можливі види впливу на навколишнє природне середовище в процесі діяльності.....	9
2. Оцінка впливу на навколишнє середовище. Загальні вимоги.....	11
3. Оцінка впливу на повітря.....	13
3.1. Оцінка рівня забруднення атмосферного повітря відпрацьованими газами.....	13
3.2. Оцінка рівня забруднення атмосферного повітря пилом.....	14
4. Оцінка впливу на водне середовище.....	15
5. Оцінка впливу на земельні і ґрунтові ресурси.....	17
6. Оцінка впливу на флору і фауну.....	19
7. Оцінка впливу на червонокнижні види рослин і тварин.....	22
8. Оцінка впливу на ліси високої природоохоронної цінності (ЛВПЦ).....	31
9. Оцінка впливу на соціальну сферу.....	32
9.1 Місцезнаходження району діяльності підприємства.....	32
9.2. Соціальні наслідки діяльності підприємства і заходи по зниженню негативних наслідків.....	32
Висновки.....	34

## ВСТУП

Оцінка впливу на навколишнє середовище (ОВНС) запланованих господарських заходів з лісоуправління і лісокористування ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» проведена з метою виявлення і прийняття необхідних заходів по недопущенню можливих негативних екологічних, економічних та соціальних змін, вірогідних при проведенні господарської діяльності підприємства на території лісового фонду, закріпленого за ним.

Основою для проведення оцінки є вимоги FSC® Національного стандарту для України, законів і нормативно-правових актів України: «Про охорону навколишнього природного середовища», від 26 червня 1991 року № 1268-XII, «Про природно-заповідний фонд», від 16 червня 1992 року № 2456-XII, «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року № 586-XIV «Про рослинний світ», від 9 квітня 1999 року № 591-XIV, «Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах в ялицево-букових лісах Карпатського регіону», від 10 лютого 2000 року, № 1436-III, «Про мисливське господарство та полювання», від 22 лютого 2000 року, № 1478-III «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки» від 21 вересня 2000 року № 1989-III, «Про тваринний світ», від 13 грудня 2001 № 2894-III, «Про Червону книгу України», від 7 лютого 2002 року № 3055-III, «Про екологічну мережу України», від 24 червня 2004 року № 1864-IV; Лісовий Кодекс України. Закон України № 3404-IV, постанова ВР від 8 лютого 2006 року; Правила відтворення лісів. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 р. № 303.

Концепція реформування та розвитку лісового господарства. Розпорядження КМ України від 18.04.2006 р. № 208-р., Інструкція з впорядкування лісового фонду України. Част.1 «Польові роботи», част.2 «Камеральні роботи», Ірпінь, 2006, Правила поліпшення якісного складу лісів. Постанова КМ України № 724 від 12 травня 2007 року., Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок. Постанова КМ України № 733 від 16 травня 2007 р. Порядок спеціального використання лісових ресурсів. Постанова КМУ від

23.05.2007 №761, Правила рубок головного користування, затверджені наказом Державного комітету лісового господарства України 23.12.2009р. № 364.

У відповідності зі статтею 50 Конституції України, кожен громадянин має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Кожному гарантується право вільного доступу до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на її поширення. Така інформація ніким не може бути засекречена.

З прийняттям Закону України про охорону навколишнього природного середовища від 25 червня 1991 року розпочалася новітня історія розвитку екологічного законодавства суверенної України, спрямованого на урегулювання суспільних правовідносин в галузі ефективного використання природних ресурсів, охорони довкілля та забезпечення екологічної безпеки.

Сучасне екологічне законодавство України склалося як цілісна і взаємопов'язана система, яка включає три діалектично поєднаних блоки правового регулювання екологічних правовідносин:

- природноресурсове законодавство (законодавство у сфері використання, відтворення і охорони природних ресурсів);
- середовище-охоронне (природоохоронне, ландшафтне) законодавство;
- законодавство у сфері екологічної безпеки.

Згідно Закону України про охорону навколишнього природного середовища до видів негативного впливу на довкілля відносяться:

- викиди в атмосферу забруднюючих речовин та газів;
- викиди в поверхневі та підземні водні об'єкти забруднюючих речовин та мікроорганізмів;
- забруднення надр та ґрунтів;
- розміщення відходів виробництва і споживання;
- забруднення навколишнього середовища радіоактивними речовинами, електромагнітним, іонізуючим та іншими випромінюваними;
- інші види негативного впливу на довкілля.

Відповідно до ст. 60-64 до територій та об'єктів, що підлягають особливій охороні належать:

- території та об'єкти, що мають велику екологічну цінність як унікальні та типові природні комплекси, для збереження сприятливої екологічної обстановки, попередження та стабілізації негативних природних процесів і явищ;

- природні території та об'єкти, які мають особливу екологічну, наукову, естетичну і народногосподарську цінність і призначені для збереження природної різноманітності, генофонду видів тварин і рослин, підтримання загального екологічного балансу і оголошуються територією чи об'єктом природно-заповідного фонду України;

- курортні і лікувальні зони;

- рекреаційні зони;

- рідкісні і такі, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесені до Червоної книги України.

При проведенні господарської діяльності, особливо лісозаготівельних робіт, безпосередній вплив може бути на рослинність, тварин, ґрунт, поверхневі і підземні води, атмосферне повітря.

## 1. ВІДОМОСТІ ПРО ПІДПРИЄМСТВО

Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Боярська лісова дослідна станція» (на той час – Боярський лісгосп) був створений у 1925 році, одночасно з відкриттям лісоінженерного факультету при Київському сільськогосподарському інституті, як навчальна, наукова і виробнича база для підготовки висококваліфікованих спеціалістів для лісової галузі.

Боярський учбово-дослідний лісгосп організований на базі лісів Боярського науково-дослідного лісництва, до складу якого входили Жорнівське, Дзвінківське і Боярське лісництва. Урочище «Голосіївський ліс» Голосіївського лісництва в 1926 році було також передане Київському сільськогосподарському інституту.

Боярська лісова дослідна станція була створена відповідно наказу № 50 по Українській сільськогосподарській академії від 12.02.1966 року на базі Боярської ЛДС і Боярського учбово-дослідного лісгоспу.

За природною зональністю територія ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» займає південну частину Полісся, на переході в Лісостеп. В геоморфологічному відношенні – на вододілі річок Дніпро й Ірпінь, в зоні Київського Полісся.

Лісистість у районі діяльності ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» – складає 22,5 %.

За природною зональністю територія ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» характеризується як південна частина Київського Полісся на межі Лісостепу, де зустрічаються ділянки, які являють собою типові зандрові рівнини Полісся і чітко виражені еродовані форми рельєфу лісостепу.

Згідно лісорослинного районування територія станції, а саме: ліси, що знаходяться на території Києво-Святошинського, Макарівського районів і м.Києва відноситься до південної зони Українського Полісся Києво-Чернігівського поліського лісогосподарського округу, а ліси Васильківського району – до Лісостепової лісорослинної зони Дністровсько-Дніпровського лісостепоного лісогосподарського округу.

Клімат розташування лісової дослідної станції приведено за результатами багаторічних спостережень, одержаних в бюро розрахунків і довідок Управління гідрометеослужби України для міст Києва і Фастова, а також метеорологічних станцій міста Києва.

Регіон розташування підприємства характеризується відносно м'яким кліматом із досить високими середньорічними температурами (+6,7°C) і значною кількістю опадів (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

**Кліматичні показники**

Показники	Одиниця виміру	Значення	Дата
1. Температура повітря:			
середньорічна	градус	+6,7 °C	
абсолютна максимальна	-*-	+36 °C	Липень–серпень
абсолютна мінімальна	-*-	-33 °C	Лютий
2. Кількість опадів на рік	мм	400–800	
3. Тривалість вегетаційного періоду	днів	182	Від 9.04 до 15.10
4. Останні заморозки весною			5–21.04
5. Перші заморозки восени			1–27.10
6. Середня дата замерзання рік			Грудень
7. Середня дата початку паводка			10.04
8. Сніговий покрив:			
потужність	см	20	
час появи			15.11
час сходження у лісі			20.03
9. Глибина промерзання ґрунту	см	85	
10. Напрямок переважаючих вітрів по сезонах:			
зима	румб	ПнЗ,З	
весна	-*-	ПнЗ,ПС	
літо	-*-	Пз	
осінь	-*-	ПнЗ,ПС	
11. Середня швидкість переважаючих вітрів по сезонах:			
зима	м/сек	3,8	
весна	-*-	3,5	
літо	-*-	2,8	
осінь	-*-	3,2	
12. Відносна вологість повітря	%	65-70	

Максимальні температури, що досягають  $+36^{\circ}\text{C}$ , припадають на липень та серпень, мінімальні ( $-33^{\circ}\text{C}$ ) – переважно на лютий. Такі низькі температури спостерігаються рідко, проте вони зумовлюють іноді вимерзання теплолюбних порід. Абсолютна амплітуда коливання температури досягає  $70^{\circ}\text{C}$ , що притаманно для переважаючої частини північного Правобережжя і свідчить про незначну континентальність клімату. Протяжність вегетаційного періоду складає 182 дні (із 9 квітня по 15 жовтня), безморозного – в середньому 180-187 днів. Негативно на ріст і розвиток деревної рослинності, особливо в молодому віці, впливають пізні весняні (до 5–21 квітня) та ранні осінні (з 1–27 жовтня) приморозки, які часом викликають явище витискання молодих сходів із ґрунту в розсадниках і саджанців у культурах. У більш дорослих дерев шкідливий вплив осінніх заморозків проявляється у підмерзанні річних пагонів, надто у теплолюбних порід. Весняні заморозки в період цвітіння деревних та чагарникових порід різко знижують врожай насіння.

У цілому, регіон розташування підприємства за кліматом наближається до атлантичного типу з незначною амплітудою коливання температур, відносно високими середніми температурами, достатньою кількістю опадів і значною тривалістю вегетаційного періоду. Все це сприяє досить успішному розвитку широколистяних та соснових лісів.

Територія ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» в основному розташована на вододілі річок Дніпра та Ірпеня. Лісові масиви знаходяться на корінних плато, заплавах і терасах річок. Поверхня Київського Полісся має незначний ухил на північ і північний схід. З півдня Київське Полісся межує з лісовою областю, яка відокремлюється від Полісся помітним ухилом. З просуванням на північ поверхня за своїм рельєфом стає більш вирівняною. Територія ЛДС характеризується як південна частина Київського Полісся, що межує з Лісостепом. Тут зустрічаються ділянки, які є типовими зандровими рівнинами Полісся, а також чітко виражені еродовані форми рельєфу, притаманні Лісостепу.

Основними ґрунтоутворюючими породами Боярської ЛДС є: флювіогляціальні та давньоалювіальні поклади, морена, лес та лесовидні суглинки, прісноводні мергелі, сучасні алювіальні поклади, червоно-бурі та рябі



глини. Найпоширеніші флювіогляціальні та давньоалювіальні поклади. Вони являють собою піски та глинисті піски, що мають дуже низьку вологоємність та високу водопроникність.

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих. На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням припадає 2,6 % площі, вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. Болота займають площу 61,6 га.

### **1.1. Можливі види впливу на навколишнє природне середовище в процесі діяльності ВП НУБіП України «Боярська ЛДС»**

Основні види робіт, які визивають вплив на довкілля при виконанні робіт ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» наведені в таблиці 1.2.

*Таблиця 1.2*

#### **Перелік видів робіт, які впливають на навколишнє природне середовище**

№ п/п	Операція технологічного процесу	Короткий опис головних видів впливу
<b>1. Заготівля деревини</b>		
1.1	Валка	Забруднення атмосферного повітря від роботи бензопил Забруднення поверхневих і підземних вод паливно-мастильними матеріалами (ПММ). Пошкодження живого покриву, підліску, підросту і молодняку. Обдир і облом залишених на корені дерев. Зміна природнього ареалу тварин та рослин.
1.2	Трелювання	Забруднення атмосферного повітря від роботи тракторів. Пошкодження русел і берегів водотоків. Забруднення поверхневих і підземних вод паливно-мастильними матеріалами (ПММ). Пошкодження живого покриву, підліску, підросту і молодняку. Обдир і облом залишених на корню дерев. Зміна природнього ареалу тварин та рослин.
<b>2. Перевезення лісопродукції</b>		
2.1	Погрузка і вивезення лісопродукції	Забруднення атмосферного повітря від роботи автомобілів Пошкодження русел і берегів водотоків. Забруднення поверхневих і підземних вод паливно-мастильними матеріалами (ПММ). Пошкодження живого покриву, підліску, підросту,

		молодняку. Обдир залишених на корню дерев. Ущільнення ґрунту.
<b>3. Ремонт доріг</b>		
3.1	Переміщення ґрунту	Забруднення атмосферного повітря від роботи техніки. Пошкодження русел і берегів водотоків. Забруднення поверхневих і підземних вод паливно-мастильними матеріалами (ПММ). Пошкодження дерев, живого покриву, підліску і підросту. Ущільнення ґрунту.
3.2	Відсіпка дорожнього полотна	Забруднення атмосферного повітря від роботи техніки. Забруднення поверхневих і підземних вод паливно-мастильними матеріалами (ПММ). Зміна природних форм рельєфу. Зміна гідрологічного режиму ґрунту. Зміна природного ареалу тварин і рослин.
<b>4. Лісовідновлювальні і лісогосподарські заходи</b>		
4.1	Підготовка ґрунту під лісові культури або сприяння природному поновленню	Забруднення атмосферного повітря від роботи трактора Забруднення поверхневих і підземних вод паливно-мастильними матеріалами (ПММ). Зміна мікрорельєфу і гідрологічного режиму ґрунту.
4.2	Рубки догляду в молодняках (освітлення і прочищення)	Забруднення атмосферного повітря від роботи бензопили чи кушоріза. Забруднення поверхневих і підземних вод паливно-мастильними матеріалами (ПММ). Зміна природної структури і породного складу лісів. Зниження рівня біологічного різноманіття. Зміна кормової бази тварин.
4.3	Інші види рубок догляду за лісом	Див. пункт 1.1-1.3
4.4	Створення мінералізованих смуг	Забруднення атмосферного повітря від роботи техніки Забруднення поверхневих і підземних вод паливно-мастильними матеріалами (ПММ). Зміна мікрорельєфу і гідрологічного режиму ґрунту Пошкодження живого покриву, дерев і кущів.

Аналіз таблиці 1.2 свідчить про те, що при проведенні господарської діяльності підприємство безпосередньо буде впливати на атмосферне повітря, наземні і ґрунтові води, ґрунт, флору і фауну, в зв'язку з чим нижче приведена оцінка впливу на навколишнє середовище зводиться до аналізу цих складових.

## 2. ОЦІНКА ВПЛИВУ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

Оцінка впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС) проводиться з урахуванням обсягів і інтенсивності лісогосподарських заходів, а також унікальності задіяних ресурсів.

ОВНС проводиться до початку будь яких заходів, які впливають на довкілля і складається з виявлення, аналізу, обліку прямих, побічних та інших наслідків на навколишнє середовище запланованої господарської і іншої діяльності. Ця оцінка сприяє прийняттю екологічного і соціального управлінського рішення щодо реалізації запланованої діяльності з урахуванням екологічних наслідків і громадської думки, а також дає можливість розробити заходи по зменшенню негативного впливу на довкілля.

ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» оцінка впливу на навколишнє природне середовище проводиться перед проведенням всіх заходів, які можуть призвести до забруднення навколишнього природного середовища та інших негативних наслідків. Для цього на підприємстві розроблена Процедура ОВНС.

На території підприємства, при господарюванні, **можливі наступні негативні впливи:**

- забруднення атмосферного повітря, ґрунту і води стоками, паливно-мастильними матеріалами (ПММ) і відходами;
- ґрунтова ерозія і ущільнення ґрунту, зміни в продуктивності ґрунту;
- порушення гідрологічних і ґрунтових умов, затримка та накопичення опадів у понижених місцях, водотоках і водоймах, зміни в дренажному режимі водотоків і водоймах, видимі ландшафтні зміни;
- зміни породного і видового складу рослин і тварин та місць їх існування;
- погіршення середовища життєдіяльності людини.

Основні принципи Процедури ОВНС:

- інформування прийнятих рішень: прийняті рішення базуються на надійній достовірній інформації;

- відповідальність: чітко визначаються відповідальні особи (згідно наказу або розпорядженню по підприємству);
- відкрита консультація: проводиться з усіма зацікавленими сторонами у відкритій формі;
- в процесі приймають участь спеціалісти з певних питань, які дають конкретні висновки щодо оцінки впливу запланованих заходів на довкілля;
- альтернатива: розглядаються всі можливі альтернативи;
- пом'якшувальні заходи: розглядаються додаткові заходи, які понизять, або повністю усунуть негативний вплив і пом'якшують вплив запланованих дій;
- реалізація всіх етапів: ОВНС повинна розглядати всі етапи, від проектування до виконання та розгляду наслідків;
- проведення коригуючих дій: при виявленні невідповідностей в процесі роботи, застосовуються коригуючі дії щодо їх виправлення.

### 3. ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ПОВІТРЯ

При проведенні господарської діяльності можливе забруднення атмосферного повітря відпрацьованими газами, димом і пилом.

#### 3.1. Оцінка рівня забруднення атмосферного повітря відпрацьованими газами.

Основним видом впливу на стан атмосферного повітря в ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» є котельня підприємства, яка працює на дровах.

На викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря є Дозвіл № 3221055600-5 від 07.08.2013 року, виданий Міністерством охорони навколишнього природного середовища України. Терміни дії дозволу до 07.08.2018 року.

Згідно Умов Дозволу, для жодного з вказаних дозволених видів викидів в атмосферу не повинні перевищувати гранично допустимі рівні викидів, наведені в таблиці 3.1.

Моніторинг і аналіз для кожного окремого виду викидів в атмосферу та Звіт про результати моніторингу робляться щоквартально і надаються в Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Київській області.

Щоквартально Київською обласною санітарно-епідеміологічною станцією проводиться дослідження стану повітря. Заміри проводяться в санітарній зоні в радіусі 100м від джерела забруднення - промислового комплексу лігоспу (котельня, нижній склад, транспортний цех).

Таблиця 3.1

#### Перелік гранично допустимих викидів в атмосферне повітря і фактичні дані

Назва досліджуваної речовини, інгредієнта	Викиди в атмосферне повітря, мг/м <sup>3</sup>	
	Гранично допустима концентрація, мг/м <sup>3</sup> / г/сек.	Фактично мг/м <sup>3</sup>
Оксид вуглецю	5,0 / 0,304	2,12-2,14
Оксид азоту (у перерахунку на діоксин азоту)	0,2 / 0,007	0,15-0,17
Марганцю оксид	Не виявлено	
Заліза оксид	Не виявлено	
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом	150 / -	138

Дані таблиці 3.1 свідчать про те, що фактичні викиди на підприємстві значно менші гранично допустимих.

При виконанні лісогосподарських і лісозаготівельних робіт основним джерелом забруднення атмосферного повітря є двигуни тракторів, автомобілів і бензопил, під час роботи яких відбувається викид токсичних речовин в повітря. Найбільш небезпечними із яких є вуглецю оксид  $\text{CO}$  (чадний газ), азоту двоокис  $\text{NO}$ , вуглеводні (пари бензину)  $\text{CH}$ , окисли свинцю.

Кількість викидів, склад речовин і швидкість поширення відпрацьованих газів залежить від режиму роботи двигуна, технічного стану транспорту, типу і стану дорожнього покриття, напрямку і швидкості вітру.

### **3.2. Оцінка рівня забруднення атмосферного повітря пилом**

Забруднення атмосфери пилом створюється внаслідок зносу дорожнього покриття і покришок, нанесення колесами транспорту на проїзду частину ґрунту і пилу, а також на ґрунтових дорогах при пересиханні верхнього шару ґрунту..

На інтенсивність пилоутворення впливають фізико-механічні дані матеріалу і стан покриття, швидкість руху транспорту та його тип, габарити і вага, погоднокліматичні умови в районі розташування доріг.

В зв'язку з тим, що дороги на території ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» не є пильними, оцінка рівня забруднення не проводиться і проведення спеціальних заходів по зниженню запиленості повітря не потребується.

Вздовж автомобільних і залізничних доріг державного значення виділені особливо захисні смуги лісів шириною 50 м, рубки головного користування в них не проводяться.

#### 4. ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ВОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Основним видом можливого впливу на водні об'єкти є забруднення водотоків відходами виробництва, поверхневими стічними водами з автомобільних доріг, а також порушенням гідрологічного режиму системами ґрунтових вод.

Внаслідок роботи лісозаготівельної техніки може бути змінена система ґрунтових вод в поверхневих шарах ґрунту, що в свою чергу може викликати підвищення рівня ґрунтових вод і перезволоження та заболочення прилеглої території. Другим наслідком підвищення рівня ґрунтових вод є зміни в біоценозі (склад флори, фауни).

Згідно «Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок», Постанова Кабінету Міністрів України від 16 травня 2007 р. №733.

Перелік річок і ширина захисних смуг приводяться в таблиці 4.1.

*Таблиця 4.1*

**Перелік річок, уздовж яких виділені, охоронні зони, де рубки головного користування (РГК) не проводяться**

Назва річки	Ширина захисної смуги, м	В тому числі ОЗД, м	Примітка
р. Ірпінь	200	100	
р. Віта		100	
р. Унава		100	
р. Плиска	Менше 25 км - категорія лісів не виділяється, а виділяються ОЗД	100	

Виділення водоохоронних зон і особливо захисних ділянок вздовж річок, мають велике значення для попередження обмілення і забруднення водних об'єктів.

Інструкцією по мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище в процесі ведення господарської діяльності також передбачаються заходи по зменшенню негативного впливу на об'єкти водного середовища і гідрологічний режим ґрунтів, а саме:

- заборону розміщення місць складання відходів виробництва в водоохоронних зонах;

- будівництво тимчасових настилів через водотоки при переправі лісозаготівельної

техніки;

- трелювання і вивезення лісопродукції через водотоки;
- використання для влаштування погрузочних площадок полян; галявин і інших місць, які знаходяться в безпосередній близькості до водних об'єктів;
- передбачається також виділяти ключові біотопи по окраїнах боліт, вздовж водотоків, в місцях виходу ґрунтових вод на поверхню тощо.



## 5. ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ЗЕМЕЛЬНІ І ҐРУНТОВІ РЕСУРСИ

В процесі лісозаготівель і переробки створюються дров'яні відходи, відходи від роботи лісозаготівельної техніки і автотранспорту, побутові відходи тощо.

Сумарні викиди забруднювальних речовин та парникових газів від ВП НУБіП України «Боярська ЛДС»: Сполуки азоту – 2,300; Диоксид азоту – 0,100; Оксид вуглецю – 0,950; Пил деревний – 0,625; Пил абразивний – 0,625.

Для захисту лісових земель і ґрунтів від пошкодження технікою на підприємстві передбачається:

- оптимізація кількості волоків і погрузочних площадок на лісосіці;
- трелювання лісопродукції тракторами з низьким тиском на ґрунт, а також кіньми;
- розробку лісосік із сирими і мокрими ґрунтами передбачено в зимовий період;
- призупинення трелювання деревини при сильному перезволоженні ґрунтів (особливо весною і восени);
- додержання допустимих норм пошкодження верхнього шару ґрунту;
- відновлення тимчасових шляхів переміщенням ґрунту.

З метою зменшення негативного впливу на лісові ґрунти лісозаготівельної та лісовозної техніки, крім дотримання положень вказаних в інструкціях, проводиться наступне:

- проводиться натурне обстеження всіх лісосік і в карточці обстеження для кожної лісосіки спеціалістами встановлюється сезон розробки з урахуванням ґрунтово-гідрологічних умов;
- в технологічних картах розробки лісосік вказуються місця розташування біотопів, водотоків тощо;
- контролюються установлені терміни розробки лісосік в процесі лісозаготівельних робіт
- ведеться поточний контроль стану погоди і ґрунту під час проведення лісосічних робіт;
- впроваджена технологія погрузки і вивезення деревини на базі

автомобілів з погрузочними установками.

Окрім прямого впливу на ґрунт колесами техніки, при роботі двигунів транспортних засобів утворюються викиди із аерозольних і пиловидних частинок.

В зв'язку із відсутністю в обороті етилованого бензину, викиди свинцю і його з'єднань не прогнозуються.

## 6. ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ФАУНУ І ФЛОРУ

В процесі рубки і після неї створюються нові екологічні умови для рослин і тварин, в зв'язку з чим, повинен враховуватися зв'язок між потенційно можливими порушеннями природного середовища і мінімізацією наслідків рубки.

Лісозаготівельні роботи безпосередньо пов'язані з етапом планування рубок. Розрахунок обсягів заготівлі деревини по площі і запасу, розміщення лісосік, терміни примикання лісосік і інші питання дуже актуальні для мінімізації впливу на навколишнє середовище.

Оцінка впливу підприємства на лісове середовище включає в себе набір лісосічного фонду в рубку. Набір ділянок в рубку проводиться по лісництвам у відповідності з розрахунковою лісосікою та матеріалами базового і безперервного лісовпорядкувань. При наборі ділянок в рубку суворо дотримуються Правила рубок головного користування, затверджені Наказом Державного комітету лісового господарства України 23.12.2009 р. № 364.

Відомість набраних в рубку ділянок звіряються з картами ОЦЗ, тому випадкове включення цих лісів в рубку виключено.

За природною зональністю територія ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» займає південну частину Полісся, на переході в Лісостеп. В геоморфологічному відношенні – на вододілі річок Дніпро й Ірпінь, в зоні Київського Полісся.

Флора судинних рослин на території лісгоспу нараховує близько 600 видів, мохоподібних - 130 видів, водоростей - 370 видів, лишайників - 140 видів, грибів - 40 видів.

При плануванні лісозаготівельних робіт підприємство дотримується вимог законодавства України, лісових нормативно-правових актів та природоохоронних конвенцій ратифікованих Україною про збереження біологічного різноманіття лісових екосистем, зберігаючи ключові біотопи і об'єкти:

1. Болота і окраїни боліт,
2. Ділянки лісу вздовж струмків, тимчасових водотоків та навколо тимчасових водних об'єктів, які не виділені лісовпорядкуванням як ОЗД,
3. Ділянки, які відрізняються по умовах зволоження,

4. Ділянки на різних елементах рельєфу,
5. Ділянки, які відрізняються по складу рослинності, віку, ґрунтовому покриву та наявністю Червонокнижних видів.

ключові об'єкти:

6. Дерева і групи дерев важливі для фауни,
7. Вікові дерева дуба звичайного і сосни звичайної,
8. Дерева, які рідко зустрічаються в насадженні, або мають кормову цінність для фауни,
9. Інші дерева і чагарники,
10. «Стремпи» (пні природного походження),
11. «Вальож».

Оптимізація норм лісокористування, обмеження лісосік по площі, розосередження по території лісгоспу місць суцільних рубок, дотримання термінів примикання лісосік, заборона та обмеження рубок в лісах ЛВПЦ, а також виділення при відводах і таксації лісових ключових біотопів і об'єктів дозволяє підтримувати оптимальну вікову і породну структуру лісів, зберігати місцезнаходження червонокнижних видів і звести негативний вплив до мінімуму.

На території лісгоспу мешкають близько 40 видів ссавців, 180 видів птахів, 7 видів плазунів, 10 видів земноводних, 15 видів риб, 530 видів комах. Це лише наближена кількість видів приведена згідно різних літературних джерел.

В даний час вивчено лише основні групи хребетних тварин. Ссавці. По характеру змін виділені 3 групи мисливських тварин: Перша включає такі види, як заєць, лисиця ласка, горностай, рись. Другу групу складають види, які підлягають, як і перші, впливу природних факторів, але в значній мірі антропогенних. Це, в основному, ресурсні види : лось, олень, кабан. Третя група об'єднує види, які залежать від попиту на продукцію - бобер, ондатра, куниця.

Таблиця 6.2

#### Характерні місця знаходження мисливських тварин

Місце проживання тварин	Значимість	Заходи охорони
Водойми, береги річок, озер, канали та інші водойми	Розміщення тимчасових схованок для диких звірів, гніздування водоплавних	Охорона від браконьєрів

	птахів	
Береги боліт, болота з рідким лісом, ділянки лісу серед боліт	Тимчасові схованки для копитних тварин, хутрових звірів	Охорона від браконьєрів
Заболочені ділянки лісу	Розміщення місць схованки кабана, копитних тварин	РГК не проводяться
Дерева з дуплами і гніздами	Є місцем проживання білки, куниці	Дерева з великими гніздами та дуплами не підлягають рубці

Таблиця 6.3

### Характерні біотопи для основних видів мисливських тварин

Вид	Біотоп
Лось	Лісові угіддя, заболочені ділянки лісу, вербові зарослі, соснові і листяні молодняки, ліси з багатим підростом і підліском із листяних порід і ялівцю
Олень благородний	Широколистяні ліси з полянами і галявинами з добрим поновленням підросту і підліску з листяних порід, хорошим травостоєм, ожиною
Козуля	Широколистяні ліси з полянами, галявинами з добрим поновленням, травостій з різних трав. Поблизу лісових масивів наявність посівів озимини
Кабан	Різноманітні лісові угіддя, заболочені ділянки до очеретяних заростей. Обов'язкова наявність води. Зарослі молодняків, чагарників, високих трав'яних рослин
Заєць	Відкриті угіддя (польові), балки, зарослі чагарникові, дрібноконтурні ділянки лісу, смуги лісу завширшки до 500 м вздовж узлісь
Білка	Найрізноманітніші типи лісу, крім молодих насаджень
Бобер	Лісові річки, озера зарослі по берегах деревно-чагарниковою рослинністю
Тхір лісовий	Охоче поселяється на старих вирубках, галявинах, зарослими бур'яном і чагарником, заплавах річок, озер, боліт з заростями. Його можна зустріти в садах і селах
Куниця лісова	В старих високостовбурних насадженнях, перевагу надає мішаним де є дуплисті та суховершинні дерева.
Лисиця	На всій території

В цілому виконання лісгосподарських заходів у відповідності з Планом лісоуправління і результатами ОВОС знизить вплив на тваринний світ.

## 7. ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ЧЕРВОНОКНИЖНІ ВИДИ ТВАРИН І РОСЛИН

Для оцінки впливу на рідкісні види рослин і тварин занесені до Червоної книги України підприємством проведено:

- складено список рідких і зникаючих видів, потенційно проживаючих на території підприємства,
- виявляються потенційні місця проживання цих видів
- визначаються заходи по захисту видів.

Складання списку рідкісних і зникаючих видів рослин та тварин для території розташування ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» проведено на основі офіційно діючого документу — Червона книга України. Список постійно уточнюється і оновлюється.

На основі відомостей про місцезнаходження рідких видів складений перелік ключових місцезнаходжень, характерних для червоно-книжників.

Щодо потенціальних місцезнаходжень видів, занесених в Червону книгу, розроблені заходи по збереженню цих видів.

Список, регіонально рідкісних, зникаючих видів рослин і грибів, які потребують охорони у Київській області (українська і латинська назви)

**ВИЩІ СУДИННІ РОСЛИНИ** (трав'яні рослини, які розвиваються і квітнуть до розпускання листя)

1. Вужачка звичайна – *Ophioglossum vulgatum* L.
2. Гадюча цибулька занедбана – *Muscari neglectum* Guss. ex Ten.
3. Гіацинтик блідий – *Hyacinthella leucophaea* (Koch) Schur
4. Зірочки низенькі – *Gagea pusilla* (F.W. Schmidt) Schult. & Schult. f.
5. Первоцвіт весняний – *Primula veris* L.
6. Первоцвіт високий – *Primula elatior* (L.) Hill
7. Печіночниця звичайна – *Hepatica nobilis* Mill.
8. Проліска дволиста – *Scilla bifolia* L.
9. Проліска сибірська – *Scilla sibirica* Haw.
10. Ряст Маршалла – *Coridalis marshalliana* Pers.

**ВИЩІ СУДИННІ РОСЛИНИ** (трав'яні рослини, які розвиваються і квітнуть після розпускання листя).

1. Аконіт дібровний – *Aconitum nemorosum* Bieb. ex Rchb.
2. Андромеда багатоліста – *Andromeda polifolia* L.
3. Анемона лісова – *Anemone sylvestris* L.
4. Багатоніжка звичайна – *Polypodium vulgare* L. s.l.
5. Білозір болотний – *Parnassia palustris* L.
6. Водяний жовтець розчепірений – *Batrachium divaricatum* (Schränk) Schur
7. Голокучник дубовий – *Gymnocarpium dryopteris* (L.) Newm.
8. Грушанка зеленоцвіта – *Pyrola chlorantha* Sw.
9. Грушанка середня – *Pyrola media* Sw.
10. Дрік германський – *Genista germanica* L.
11. Зимоліубка зонтична – *Chimaphila umbellata* (L.) W. Barton
12. Зіновать Блоцького – *Cytisus blockianus* Pawl.
13. Зміячка низька – *Scorzonera humilis* L.
14. Зміячка пурпурова – *Scorzonera purpurea* L.
15. Їжача голівка маленька – *Sparganium minimum* Wallr.
16. Кадило сарматське – *Melittis sarmatica* Klokov
17. Клопогін європейський – *Cimicifuga europaea* Schipcz.
18. Котячі лапки дводомні – *Antennaria dioica* (L.) Gaertn.
19. Купальниця європейська – *Trollius europaeus* L.
20. Листовик сколопендровий – *Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm.
21. Мучниця звичайна – *Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng.
22. Наперстянка велика – *Digitalis grandiflora* Mill.
23. Образки болотні – *Calla palustris* L.
24. Одиноквітка звичайна – *Moneses uniflora* (L.) A. Gray
25. Плаун булавовидний – *Lycopodium clavatum* L.
26. Півники карликові – *Iris pumila* L.
27. Пухівка струнка – *Eriophorum gracile* Koch
28. Росичка круглолиста – *Drosera rotundifolia* L.
29. Рястка зонтична – *Ornithogalum umbellatum* L.

30. Страусове перо звичайне – *Mateuccia struthiopteris* (L.) Tod.
31. Хвощ великий – *Equisetum telmateia* Ehrh.
32. Хвощ строкатий – *Equisetum variegatum* Schleich. ex Weber et Mohr
33. Чемериця Лобелієва – *Veratrum lobelianum* Bernh.

### ДЕРЕВНІ РОСЛИНИ ТА КУЩІ

1. Вишня степова – *Cerasus fruticosa* (Pall.) Woron.
2. Вільха сіра – *Alnus incana* L.
3. Вовче лико отруйне – *Daphne mezereum* L.
4. Дуб скельний – *Quercus petraea* (Mattuschka) Liebl.
5. Ялина європейська – *Picea abies* (L.) Karst.
6. Ялівець звичайний – *Juniperus communis* L.

СПИСОК, рідкісних та зникаючих видів рослин, занесених до Червоної книги України, які потребують охорони у Київській області

#### **1. LYCOPODIACEAE – ПЛАУНОВІ**

2. *Diphasiastrum complanatum* (L.) Holub – Дифазіаструм сплюснутий
3. *Lycopodium annotinum* L. – Плаун колючий

#### **4. HUPERZIACEAE – БАРАНЦЕВІ**

5. *Hyperzia selago* (L.) Bernh. Ex Shrank et Mart. – Баранець звичайний

#### **6. ORPHIOGLOSSACEAE – ВУЖАЧКОВІ**

7. *Botrychium lunaria* (L.) Sw. – Гронянка півмісяцева
8. *Botrychium multifidum* (S.G. Gmel.) Rupr. – Гронянка багатороздільна
9. *Botrychium virginianum* (L.) Sw. – Гронянка багатороздільна

#### **10. ALLIACEAE – ЦИБУЛЕВІ**

11. *Allium ursinum* L. – Цибуля ведмежа

#### **12. AMARYLLIDACEAE – АМАРИЛІСОВІ**

13. *Galanthus nivalis* L. – Підсніжник звичайний

#### **14. CYPERACEAE – ОСОКОВІ**

15. *Carex bohemica* Schreb. – Осока богемська
16. *Carex chordorrhiza* Ehrh. – Осока пальчаста



17. *Carex dioica* L. – Осока дводомна
18. *Carex secalina* Willd. Ex Wählerb. – Осока житня
19. *Carex umbrosa* Host – Осока затінкова

#### **20. IRIDACEAE – ПІВНИКОВІ**

21. *Gladiolus imbricatus* L. – Косарики черепчасті
22. *Iris pineticola* Klokov – Півники борові
23. *Iris sibirica* L. – Півники сибірські

#### **24. JUNCACEAE – СИТНИКОВІ**

25. *Juncus bulbosus* L. – Ситник бульбистий

#### **26. LILIACEAE – ЛІЛІЙНІ**

27. *Lilium martagon* L. – Лілія лісова

#### **28. ORCHIDACEAE – ОРХІДНІ**

29. *Anacamptis coriophora* (L.) R.M. Bateman – Плодоріжка блощична
30. *Anacamptis morio* (L.) R.M. Bateman – Плодоріжка салепова
31. *Anacamptis palustris* (Jacq.) R.M. Bateman – Плодоріжка болотна
32. *Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch. – Булатка довголиста
33. *Cephalanthera rubra* (L.) Rich. – Булатка червона
34. *Corallorhiza trifida* Châtel. – Коральковець тричінадрізаний
35. *Cypripedium calceolus* L. – Венерині черевички
36. *Orchis militaris* L. – Зозулинець шоломоносний
37. *Dactylorhiza fuchsii* (Druce) Soó – Пальчатокорінник Фукса
38. *Dactylorhiza incarnata* (L.) Soó – Пальчатокорінник м'ясочервоний
39. *Dactylorhiza maculata* (L.) Soó – Пальчатокорінник плямистий
40. *Dactylorhiza sambucina* (L.) Soó – Пальчатокорінник бузиновий
41. *Epipactis atrorubens* (Hoffm. Ex Bernh.) Besser – Коручка темно-червона
42. *Epipactis helleborine* (L.) Crantz – Коручка чемерниковидна
43. *Epipactis palustris* (L.) Crantz – Коручка болотна
44. *Epipogium aphyllum* Sw. – Надбородник безлистий
45. *Gymnaderia conopsea* (L.) R. Br. – Билинець довгорогий
46. *Hammarbya paludosa* (L.) O. Kuntze – М'якух болотний
47. *Listera ovata* (L.) R. Br. – Зозулині сльози яйцевидні

48. *Liparis loeselii* (L.) Rich. – Жировик Лозеля  
49. *Neottia nidus-avis* (L.) Rich. – Гніздівка звичайна  
50. *Neottianthe cucullata* (L.) Schlechter – Неоттінея каптурувата  
51. *Platanthera bifolia* (L.) Rich. – Любка дволиста  
52. *Platanthera chlorantha* (Cust.) Rchb. – Любка зеленоквіткова

**53. RANUNCULACEAE**

54. *Pulsatilla grandis* Wender. – Сон великий  
55. *Pulsatilla patens* (L.) Mill. – Сон крислатий  
56. *Pulsatilla pratensis* (L.) Mill. – Сон лучний

**57. DROSERACEAE**

58. *Drosera intermedia* Hayne – Росичка середня  
59. *Drosera anglica* Huds. – Росичка англійська

**60. BETULACEAE**

61. *Betula humilis* Schrank – Береза низька

**СПИСОК**  
представників лісової фауни Київської області, які підлягають охороні згідно  
регіонального, національного та міжнародного охоронного статусу

Назва (укр.)	Назва (лат.)	ЧКУ	МСОП	ЄЧС	Берн	Бонн	CITES	ЧККО
<b>Земноводні Amphibia</b>								
Тритон звичайний	<i>Lissotriton vulgaris</i>	-	-	-	3	-	-	+
Тритон гребінчастий	<i>Triturus cristatus</i>	-	-	-	2	-	-	+
Ропуха сіра	<i>Bufo bufo</i>	-	-	-	3	-	-	-
Ропуха зелена	<i>Bufo viridis</i>	-	-	-	2	-	-	+
Квакша (жаба деревна)	<i>Hyla arborea</i>	-	-	-	2	-	-	+
Жаба часникова	<i>Pelobates fuscus</i>	-	-	-	2	-	-	+
Жаба гостроморда	<i>Rana arvalis</i>	-	-	-	2	-	-	-
Жаба трав'яна	<i>Rana temporaria</i>	-	-	-	3	-	-	-
<b>Плазуни Reptilia</b>								
Черепаша болотяна*	<i>Emys orbicularis</i>	-	NT	NT	2	-	-	+
Веретільниця ламка	<i>Anguis fragilis</i>	-	-	-	3	-	-	+
Мідянка звичайна	<i>Coronella austriaca</i>	BP	-	-	2	-	-	-
Ящірка зелена	<i>Lacerta viridis</i>	BP	-	-	2	-	-	-
Ящірка живородна	<i>Zootoca vivipara</i>	-	-	-	3	-	-	+
Вуж звичайний	<i>Natrix natrix</i>	-	-	-	3	-	-	-
Гадюка звичайна	<i>Vipera berus</i>	-	-	-	3	-	-	+
Гадюка чорна (Нікольського)	<i>Vipera nikolskii</i>	BP	-	-	3	-	-	-
<b>Птахи Aves</b>								
Лелека чорний	<i>Ciconia nigra</i>	РД	-	-	2	2	2	-
Чапля сіра	<i>Ardea cinerea</i>	-	-	-	3	-	-	-
Яструб великий	<i>Accipiter gentilis</i>	-	-	-	2	1,2	2	-
Яструб малий	<i>Accipiter nisus</i>	-	-	-	2	1,2	2	-
Підорлик малий	<i>Aquila pomarina</i>	РД	-	-	2	1,2	2	-
Канюк звичайний	<i>Buteo buteo</i>	-	-	-	2	1,2	2	+
Канюк степовий	<i>Buteo rufinus</i>	РД	-	VU	2	1,2	2	-
Змієїд	<i>Circaetus gallicus</i>	РД	-	-	2	1,2	2	-
Підсоколик великий	<i>Falco subbuteo</i>	-	-	-	2	2	2	-
Підсоколик малий	<i>Falco columbarius</i>	-	-	-	2	2	2	+
Кібчик	<i>Falco vespertinus</i>	-	NT	VU	2	2	2	+
Боривітер звичайний	<i>Falco tinnunculus</i>	-	-	-	2	2	2	+
Орлан-білохвіст	<i>Haliaeetus albicilla</i>	РД	-	-	2	1,2	1	-
Орел-карлик	<i>Hieraaetus pennatus</i>	РД	-	-	2	1,2	2	-
Шуліка чорний	<i>Milvus migrans</i>	BP	-	VU	2	1,2	2	-
Осоїд	<i>Pernis apivorus</i>	-	-	-	2	1,2	2	+
Тетерук	<i>Lyrurus tetrix</i>	ЗК	-	-	3	-	-	-
Глушець (Глухар)	<i>Tetrao urogallus</i>	ЗК	-	-	2	-	-	-
Орябок (Рябчик)	<i>Tetrastes bonasia</i>	BP	-	-	3	-	-	-
Куріпка сіра*	<i>Perdix perdix</i>	-	-	VU	3	-	-	+
Журавель сірий*	<i>Grus grus</i>	РД	-	-	2	1,2	2	-
Деркач*	<i>Crex crex</i>	-	NT	-	2	-	-	+
Слуква (Вальдшнеп)	<i>Scolopax rusticola</i>	-	-	-	3	1,2	-	+

Назва (укр.)	Назва (лат.)	ЧКУ	МСОП	ЄЧС	Берн	Бонн	CITES	ЧККО
Баранець звичаний (Бекас)*	<i>Gallinago gallinago</i>	-	-	-	3	1,2	-	+
Голуб-синяк	<i>Columba oenas</i>	ВР	-	-	3	-	-	-
Зозуля	<i>Cuculus canorus</i>	-	-	-	3	-	-	-
Сич волохатий	<i>Aegolius funereus</i>	РД	-	-	2	-	2	-
Сова вухата	<i>Asio otus</i>	-	-	-	2	-	2	+
Пугач	<i>Bubo bubo</i>	РД	-	-	2	-	2	-
Сова сіра	<i>Strix aluco</i>	-	-	-	2	-	2	+
Сова бородата	<i>Strix nebulosa</i>	РД	-	-	2	-	2	-
Дрімлюга	<i>Caprimulgus europaeus</i>	-	-	-	2	-	-	-
Сиворакша*	<i>Coracias garrulus</i>	ЗК	NT	VU	2	2	-	-
Бджолоїдка звичайна*	<i>Merops apiaster</i>	-	-	-	2	2	-	+
Одуд*	<i>Upupa epops</i>	-	-	-	2	-	-	+
Крутиголовка	<i>Jynx torquilla</i>	-	-	-	2	-	-	-
Жовна чорна	<i>Dryocopus martius</i>	-	-	-	2	-	-	+
Жовна сива	<i>Picus canus</i>	-	-	-	2	-	-	-
Жовна зелена	<i>Picus viridis</i>	ВР	-	-	2	-	-	-
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i>	-	-	-	2	-	-	-
Дятел середній	<i>Dendrocopos medius</i>	-	-	-	2	-	-	-
Дятел малий	<i>Dendrocopos minor</i>	-	-	-	2	-	-	-
Жайворонок лісовий	<i>Lullula arborea</i>	-	-	-	3	-	-	-
Щеврик лісовий	<i>Anthus trivialis</i>	-	-	-	2	-	-	-
Сорокопуд сірий	<i>Lanius excubitor</i>	РД	-	-	2	-	-	-
Волове очко	<i>Troglodytes troglodytes</i>	-	-	-	2	-	-	-
Зяблик	<i>Fringilla coelebs</i>	-	-	-	3	-	-	-
Зеленяк	<i>Chloris chloris</i>	-	-	-	2	-	-	-
Костогриз	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	-	-	-	2	-	-	-
Щиглик	<i>Carduelis carduelis</i>	-	-	-	2	-	-	-
Шишкар ялиновий	<i>Loxia curvirostra</i>	-	-	-	2	-	-	+
Мухоловка сіра	<i>Muscicapa striata</i>	-	-	-	2	2	-	-
Мухоловка білошия	<i>Ficedula albicollis</i>	-	-	-	2	2	-	-
Мухоловка строката	<i>Ficedula hypoleuca</i>	-	-	-	2	2	-	-
Мухоловка мала	<i>Ficedula parva</i>	-	-	-	2	2	-	-
Вільшанка	<i>Erithacus rubecula</i>	-	-	-	2	2	-	-
Соловейко східний	<i>Luscinia luscinia</i>	-	-	-	2	2	-	-
Синьошийка	<i>Luscinia svecica</i>	-	-	-	2	2	-	-
Горихвістка звичайна	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	-	-	-	2	2	-	-
Дрізд білобровий	<i>Turdus iliacus</i>	-	-	-	3	2	-	-
Дрізд чорний	<i>Turdus merula</i>	-	-	-	3	2	-	-
Чикотень	<i>Turdus pilaris</i>	-	-	-	3	2	-	-
Дрізд співочий	<i>Turdus philomelos</i>	-	-	-	3	2	-	-
Синиця довгохвоста	<i>Aegithalos caudatus</i>	-	-	-	3	-	-	-
Синиця чорна	<i>Parus ater</i>	-	-	-	2	-	-	-

Назва (укр.)	Назва (лат.)	ЧКУ	МСОП	ЄЧС	Берн	Бонн	CITES	ЧККО
Синиця блакитна	<i>Parus caeruleus</i>	-	-	-	2	-	-	-
Синиця чубата	<i>Parus cristatus</i>	-	-	-	2	-	-	-
Синиця велика	<i>Parus major</i>	-	-	-	2	-	-	-
Гаїчка-пухляк	<i>Parus montanus</i>	-	-	-	2	-	-	-
Гаїчка болотяна	<i>Parus palustris</i>	-	-	-	2	-	-	-
Повзик	<i>Sitta europaea</i>	-	-	-	2	-	-	-
Підкоришник звич.	<i>Certhia familiaris</i>	-	-	-	2	-	-	-
Кропив'янка чорноголова	<i>Sylvia atricapilla</i>	-	-	-	2	-	-	-
Кропив'янка сіра	<i>Sylvia communis</i>	-	-	-	2	-	-	-
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i>	-	-	-	2	-	-	-
Вівчарик жовтобровий	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	-	-	-	2	-	-	-
Вівчарик весняний	<i>Phylloscopus trochilus</i>	-	-	-	2	-	-	-
Берестянка звичайна	<i>Hippolais icterina</i>	-	-	-	2	-	-	-
Золотомушка жовточуба	<i>Regulus regulus</i>	-	-	-	2	-	-	-
Вивільга	<i>Oriolus oriolus</i>	-	-	-	2	-	-	-
Крук	<i>Corvus corax</i>	-	-	-	3	-	-	-
<b>Ссавці Mammalia</b>								
Їжак білочеревий	<i>Erinaceus concolor</i>	-	-	-	-	-	-	+
Мідиця звичайна	<i>Sorex araneus</i>	-	-	-	3	-	-	-
Мідиця мала	<i>Sorex minutus</i>	-	-	-	3	-	-	+
Рясоніжка велика	<i>Neomys fodiens</i>	-	-	-	3	-	-	+
Широковух європейський	<i>Barbastella barbastellus</i>	3K	NT	VU	2	2*	-	-
Нічниця ставкова	<i>Myotis dasycneme</i>	3K	NT	NT	2	2*	-	-
Нічниця водяна	<i>Myotis daubentonii</i>	BP	-	-	2	2*	-	-
Нічниця вусата	<i>Myotis mystacinus</i>	BP	-	-	2	2*	-	-
Нічниця війчаста	<i>Myotis nattereri</i>	BP	-	-	2	2*	-	-
Вечірниця мала	<i>Nyctalus leisleri</i>	PK	-	-	2	2*	-	-
Вечірниця руда	<i>Nyctalus noctula</i>	BP	-	-	2	2*	-	-
Вечірниця велетенська	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	3K	NT	DD	2	2*	-	-
Нетопир лісовий	<i>Pipistrellus nathusii</i>	HO	-	-	2	2*	-	-
Нетопир звичайний	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	BP	-	-	3	2*	-	-
Вухань звичайний	<i>Plecotus auritus</i>	BP	-	-	2	2*	-	-
Лилик двоколірний	<i>Vespertilio murinus</i>	BP	-	-	2	2*	-	-
Заєць сірий	<i>Lepus europaeus</i>	-	-	-	3	-	-	-
Бобер європейський	<i>Castor fiber</i>	-	-	-	3	-	-	-
Вовчок лісовий	<i>Dryomys nitedula</i>	-	-	-	3	-	-	+
Вовчок садовий	<i>Eliomys quercinus</i>	3K	NT	NT	3	-	-	-
Вовчок сірий	<i>Myoxus glis</i>	-	-	-	3	-	-	+
Вовчок ліщиновий	<i>Muscardinus avellanarius</i>	-	-	-	3	-	-	+
Білка звичайна	<i>Sciurus vulgaris</i>	-	-	-	3	-	-	-
Мишівка лісова	<i>Sicista betulina</i>	PK	-	-	2	-	-	-

Назва (укр.)	Назва (лат.)	ЧКУ	МСОП	ЄЧС	Берн	Бонн	CITES	ЧККО
Вовк сірий	<i>Canis lupus</i>	-	-	-	2	-	2	-
Рись звичайна	<i>Lynx lynx</i>	РК	-	-	3	-	2	-
Куниця кам'яна	<i>Martes foina</i>	-	-	-	3	-	-	+
Куниця лісова	<i>Martes martes</i>	-	-	-	3	-	-	-
Борсук європейський	<i>Meles meles</i>	-	-	-	3	-	-	+
Горностай	<i>Mustela erminea</i>	НО	-	-	3	-	-	-
Норка європейська*	<i>Mustela lutreola</i>	ЗК	CR	EN	2	-	-	-
Ласка	<i>Mustela nivalis</i>	-	-	-	3	-	-	+
Тхір лісовий	<i>Mustela putorius</i>	НО	-	-	3	-	-	-
Видра річкова*	<i>Lutra lutra</i>	НО	NT	NT	2	-	1	-
Лось європейський	<i>Alces alces</i>	-	-	-	3	-	-	+
Козуля європейська	<i>Capreolus capreolus</i>	-	-	-	3	-	-	-
Олень шляхетний	<i>Cervus elaphus</i>	-	-	-	3	-	-	-
Зубр	<i>Bison bonasus</i>	ЗП	VU	VU	3	-	-	-

Примітки: \* – види тварин, які мають високий охоронний статус, але є мешканцями переважно нелісових територій; **ЧКУ** – види, включені до Червоної книги України (2009); охоронні категорії: **ЗН** – зниклі; **ЗП** – зниклі в природі; **ЗК** – зникаючі; **ВР** – вразливі; **РК** – рідкісні; **НО** – не оцінені; **НВ** – недостатньо відомі; **МСОП** – види, занесені до Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи (IUCN, 2009); охоронні категорії: **EX** (Extinct) – Зниклий; **EW** (Extinct in the Wild) – Зниклий у дикому стані; **CR** (Critically Endangered) – Такий, що перебуває у критичному стані; **EN** (Endangered) – Такий, що перебуває у небезпечному стані; **VU** (Vulnerable) – Вразливий; **NT** (Near Threatened) – Близький до стану загрози зникнення; **ЄЧС** – види, занесені до Європейського червоного списку; **Берн** – види, включені до II-го (2) або III-го (3) Додатку Конвенції (Бернської) про охорону дикої флори та фауни та природних середовищ існування у Європі (1979); **Бонн** – види, включені до I-го (1) або II-го (2) Додатку Конвенції (Боннської) про збереження мігруючих видів диких тварин; **CITES** – види, включені до I-го (1) або II-го (2) Додатку Конвенції (Вашингтонської) про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які перебувають під загрозою зникнення (1973); **ЧККО** – види, включені до Списку регіонально рідкісних, зникаючих видів рослин, грибів і тварин, які потребують охорони у Київській області (Червона книга Київської області), 2012.

Заходи розроблено на основі вивчення біологічних і екологічних особливостей видів.

Заходи, які застосовуються на підприємстві.

1. Збереження лісогосподарського виділа.
2. Збереження ключових біотопів.
3. Збереження об'єктів важливих для виживання видів.
4. Збереження особин.

Заходи по збереженню рідкісних та зникаючих видів можна провести лише в разі їх виявленні при спеціальних обстеженнях або при відводі і таксації лісосік.

Підприємство не включає в рубку ділянки з виявленими рідкісними видами рослин і тварин, занесених в Червону книгу України.

## 8. ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ОЦЗ

Дана оцінка проводиться з метою організації заходів по виключенню ділянок ОЦЗ із лісокористування, або обмеження та проведення заходів по їх охороні.

Всі ліси мають екологічну і соціальну цінність. Ліси, де ці цінності мають особливо видатне і важливі значення, можна визначати, як ОЦЗ.

Головне завдання і значення виділення ОЦЗЛ, це збереження цих лісів та посилення тих унікальних цінностей, які формують цінність цих земель.

Основними критеріями визначення природоохоронної цінності є:

- збереження природного стану екосистем;
- підтримка біотичного різноманіття;
- збереження місць існування та місцезростань;
- збереження природних ландшафтів;
- збереження відтворювальних лісових ресурсів та прийняття виважених рішень щодо господарського використання визначених ОЦЗ.

На території ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» виділені та охороняються ОЦЗ на основі методичних рекомендацій, розроблених провідними науковцями для лісогосподарських підприємств, з метою практичного використання у виробничій діяльності.

Також на підприємстві розроблена процедура моніторингу лісів високої природоохоронної цінності.

На території підприємства виділені і зберігаються ліси ЛВПЦ на площі 3555,0 га

## **9. ОЦІНКА ВПЛИВУ НА СОЦІАЛЬНУ СФЕРУ**

### **9.1. Місцезнаходження району діяльності підприємства.**

Лісові масиви ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» розташовані в центральній частині Київської області на території 15 сільських рад, Боярської міської ради, в межах Києво-Святошинського, Макарівського, Васильківського адміністративних районів та Голосіївського району м. Києва.

Заборгованість по загальному фонду бюджету станом на 1 січня 2021 року по дебету та кредиту відсутня.

Заборгованість по зарплаті та податках до бюджету відсутні на 1 січня 2021 року.

### **9.2. Соціальні наслідки діяльності підприємства і заходи по зниженню негативних наслідків.**

При плануванні і проведенні господарської діяльності, місцевому населенню і інші зацікавленим сторонам підприємство повинно надати можливість виразити свої пропозиції по урахуванню можливих соціальних наслідків (наприклад по обмеженню господарської діяльності в окремих місцях, способах ведення лісогосподарської діяльності і заготівель, будівництву і підтриманню в належному стані дорожньої мережі, питання працевлаштування)

Громадкість інформується про заплановану і проведену господарську діяльність через районні газети, через органи місцевого самоврядування, а також на нарадах і зборах з працівниками лісгоспу, які є представниками місцевих громад.

Діяльність підприємства має соціальні наслідки, стосовно місцевого населення населених пунктів розташованих в районі своєї діяльності.

Підприємство впливає на наступні моменти:

- трудова зайнятість населення;
- платежі в державний і місцевий бюджети;
- підтримка соціальної структури.



Основними видами прямого негативного впливу на соціальну сферу можна рахувати:

- пошкодження доріг, по яких проводиться вивезення деревини, охорона лісів і інші роботи, та зростає небезпека ДТП для населення;
- захаращеність місць рубок лісосічними відходами;
- порушення (вирубка) місць соціальної значимості, включаючи місця відпочинку, збору грибів і ягід та інше.

Адміністрація підприємства повинна розглядати всі скарги і пропозиції місцевого населення, пов'язані з матеріальними збитками від діяльності підприємства. В разі підтвердження нанесення збитків від діяльності підприємства проводиться матеріальна оцінка нанесених збитків, визначається вид, розмір компенсації і виплати відшкодування.

Підприємство у своїй діяльності керується такими соціальними принципами:

- лісове господарство має працювати, як в інтересах працівників підприємства, так і місцевого населення;
- лісове господарство має забезпечувати соціальні гарантії і вимоги як на даний час, так і в майбутньому.

## ВИСНОВКИ

Результати проведення оцінки потенціального впливу ВП НУБІП України «Боярська ЛДС» на навколишнє природне середовище свідчать про те, що заплановані підприємством господарські заходи при дотриманні нормативів лісокористування суттєво не вплинуть на атмосферне повітря, водні об'єкти, земельні і ґрунтові ресурси, флору і фауну та соціальну сферу.

Впровадження запропонованих пропозицій у виробничу діяльність підприємства дозволить знизити негативний вплив на навколишнє природне середовище.

Детально Оцінка впливу на навколишнє середовище наведена за посиланням: <http://eia.menr.gov.ua/uk/case/id-6620>.